

En overvekt av studiene i oversikten er utført i USA. Folkehelseinstituttets forskere fant ingen studier utført i Norge eller Norden.

Se rapporten på fhi.no: Opplærings- og informasjonstiltak for barn og unge for å forebygge og avdekke vold, overgrep og krenkelser

Når er du 65 år?

Forskere har sammenlignet den eldre befolkningen i 195 land med en gjennomsnittlig global 65-åring. De ville se hvor gamle folk er, i ulike land, når de har samme helsebyrde som en gjennomsnittlig 65-åring. Japan topper listen med 76 år, og på bunnen finner vi Papua Ny-Guinea, hvor de bare er 46 år når helsebyrden er som en global 65-åring, skriver Folkehelseinstituttet.

– Det er enorme forskjeller. Å bruke kronologisk alder gir derfor liten mening når vi snakker om sykdomsbyrde. Vi må heller snakke om aldring ut fra funksjonsevne og befolkningens helse. Denne studien sier ikke hvorfor det er slik, men viser at det er slik, sier professor Vegard Skirbekk ved Columbia-universitetet og sykdomsbyrdeprosjektet ved Folkehelseinstituttet. Han har forfattet studien sammen med kollegaer ved sykdomsbyrdeprosjektet i Seattle.

– Vi får flere sykdommer etterhvert som vi blir eldre. Tidligere studier har kun sett på én sykdomsgruppe eller én type funksjon, for eksempel fysisk styrke eller kognitive ferdigheter. Det unike med denne studien er at den tar alle aldersrelaterte sykdommer

i betraktning, og dermed ligger en lang rekke sykdommer til grunn her, sier Vegard Skirbekk.

De mest utslagsgivende sykdommene er: ulike kreftformer, hjerte- og karlidelser, neurologiske sykdommer som Alzheimer demens, diabetes og nyresykdommer

I Norge er vi 73 år når vi har helsen til en 65-åring, og med det havner vi på 22. plass av de 195 landene som er undersøkt.

– En viktig årsak til dette kan være at vi lenge har satset på helse – noe vi nå høster gevinsten av. Vi har et godt allment helsevesen, og sammenlignet med mange andre land har vi også et høyt utdanningsnivå blant den eldre generasjonen. Det er en faktor som gir sterke positive utslag for helse, sier Skirbekk.

– For Norge betyr funnene at vi har en eldre befolkning med relativt mye ressurser, ettersom våre 73-åringer har samme helsenivå som en global 65-åring, sier Vegard Skirbekk. Han mener at dette kan være med på å nyansere bildet om at eldre bare blir en belastning fremover. Sammenlignet med resten av verden har vi ikke en spesielt gammel befolkning – land med en mye yngre kronologisk aldersstruktur har ofte betydelig større helseproblemer fra en tidligere alder. Betegnelsen gammel må altså baseres på objektive mål, og ikke kronologisk alder. Eldre trenger ikke være en helsebelastning selv om de er gamle på papiret, poengterer Skirbekk.

Her får Skirbekk støtte fra førsteforfatteren av studien, dr. Angela Y. Chang, fra University of Washington. – Denne studien kan fungere som et startpunkt, og hjelpe land som har større utfordringer med

aldring å lære av andre land som har bedre helse.

En slik aldringsindeks gjør at vi kan bidra til en mer realistisk politisk diskusjon rundt aldring – studere utviklingen over tid – og forstå hvorfor noen land med samme økonomiske nivå, gjør det bedre eller dårligere, sier dr. Angela Y. Chang.

Land med høyest tilsvarende alder til globale 65-åringer i 2017	Land med lavest tilsvarende alder til globale 65-åringer i 2017
1. Japan: 76,1	1. Papua New Guinea: 45.6
2. Sveits: 76,1	2. Marshall Islands: 51.0
3. Frankrike: 76.0	3. Afghanistan: 51.6
4. Singapore: 76.0	4. Vanuatu: 52.2
5. Kuwait: 75.3	5. Solomon Islands: 53.4
6. Sør Korea: 75.1	6. Central African Republic: 53.6
7. Spania: 75.1	7. Lesotho: 53.6
8. Italia: 74.8	8. Kiribati: 54.2
9. Puerto Rico: 74.6	9. Guinea-Bissau: 54.5
10. Peru: 74.3	10. Federated States of Micronesia: 55.0
18. Sverige: 73,3	
20. Island: 73,0	
22. Norge: 72,9	
28. Finland: 72,3	
36. Danmark: 71,1	